

PharmDr. Jan Kubeš, Ph.D. získal Bolzanovu cenu

6.5.2026 - Helena Zdráhalová | Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Vědecké práce laureátů jsou mimořádně objevné a posouvají poznání v oborech jejich zájmu zase o kus dál. Trojice čerstvých absolventů doktorského studia na UK v úterý 5. května převzala z rukou rektora Jiřího Zimy Bolzanovy ceny.

O prestižní Bolzanovu cenu se mohou ucházet studující a absolventi UK, kteří v uplynulém roce obhájili nebo publikovali mimořádně objevné vědecké práce. Rektor pak na doporučení odborné komise ocení ty nejkvalitnější z nich, a to ve třech kategoriích: společenskovední včetně teologie, přírodovědné a biomedicínské.

Cena nese jméno významného matematika, teologa a filozofa přelomu 18. a 19. století Bernarda Bolzana, který několik let působil také na tehdejší Karlo-Ferdinandově univerzitě. Kvůli svým reformním názorům a odporu k absolutismu mu však bylo nakonec odepřeno na univerzitě vyučovat.

Ve společenskovední kategorii Bolzanovu cenu letos získala Veronika Sladká, která se na Filozofické fakultě UK věnovala doktorskému studiu oboru Informační věda. Ocenění obdržela za svou dizertační práci *Tiskárna Jednoty bratrské v Ivančicích a její tisková produkce*.

Hlavním cílem práce byl detailní průzkum provozu, knižní produkce a vybavení ivančické tiskařské dílny v letech 1562-1578 a interpretace mediální strategie vedení Jednoty bratrské. Autorka kombinovala metody typografické analýzy s rozbory ikonografickými i s obsahovou a komparativní analýzou knižních tisků. Svým celkovým pojetím přispěla nejen k dějinám knižní kultury, ale i k prohloubení poznání kulturních a církevních dějin. Práci také doplnila kompletním soupisem ivančického typografického materiálu a tištěné produkce. Svým rozsahem a přínosem jde o ojedinělý počín, který mapuje české národní dějiny v evropském kontextu.

V biomedicínské kategorii Bolzanovu cenu získal Vojtěch Petr, který se na 1. lékařské fakultě UK věnoval doktorskému studiu oboru Fyziologie a patofyziologie člověka. Ocenění obdržel za svou dizertační práci *Complement pathophysiology in kidney transplantation*.

Problematika, které se Vojtěch Petr věnoval, patří k nejaktuálnějším tématům současné transplantační nefrologie. Zaměřil se na komplikace, které mohou nastat u pacientů po transplantaci ledvin, a jak možnému selhání předejít. Výsledky svého výzkumu představil také v přehledovém článku *The role of complement in kidney disease*, který vydal časopis *Nature Reviews Nephrology*.

V přírodovědné kategorii Bolzanovu cenu získal Jan Kubeš, který se na Farmaceutické fakultě UK věnoval doktorskému studiu oboru Xenobiochemie a patobiochemie. Ocenění obdržel za svou dizertační práci *Studium nových inhibitorů topoisomerasy II pro prevenci antracyklinové kardiotoxicity*.

Antracyklinová cytostatika patří mezi nejúčinnější protinádorová léčiva. Jejich klinické využití je však výrazně omezeno rizikem chronické kardiotoxicity, která může vést k nevratnému poškození srdce. Cílem dizertační práce Jana Kubeše bylo přispět k hlubšímu porozumění mechanismům, které vedou k rozvoji této toxicity, a k identifikaci nových možností její farmakologické prevence. Vědec se zaměřoval především na enzym topoisomerasu II, která se ukazuje být klíčovým prvkem v mechanismu antracyklinové kardiotoxicity. Výsledky jeho výzkumu otevírají dveře novým možnostem

onkologické terapie. Výsledky publikoval v prestižních mezinárodních časopisech včetně *Nature Communications* a podpořily je dva udělené patenty, což svědčí o vysokém aplikačním potenciálu jeho práce. Jan Kubeš si cenu nepřevzl osobně, protože je v současné době na postdoktorandské stáži na prestižní Mayo Clinic v USA.

TEXT: Helena Zdráhalová / převzato z cuni.cz

FOTO: Hynek Gros

<https://www.faf.cuni.cz/Verejnost/Zpravy/2026/Jan-Kubes-ziskal-Bolzanovu-cenu?feed=Zpravy>